

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 196

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 8 martie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 413 din 22 septembrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă	2–4
	Decizia nr. 506 din 2 noiembrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală	5–7
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI		
59.	— Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Mihaela-Otilia Aroșoae a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Instituției Prefectului — Județul Botoșani	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 413**

din 22 septembrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor Romsilva, prin Direcția Silvică Suceava, în Dosarul nr. 662/1/2019/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 988D/2019.

2. La apelul nominal răspunde, pentru partea Unitatea de Cult Parohia Ortodoxă „Nașterea Maicii Domnului” Rădăuți, doamna avocat Simona Oprea, din Baroul București, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că la dosar partea Unitatea de Cult Parohia Ortodoxă „Nașterea Maicii Domnului” Rădăuți a depus un punct de vedere în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată.

4. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 2.143D/2019, nr. 2.214D/2019, nr. 2.694D/2019, nr. 2.695D/2019 și nr. 2.696D/2019, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor Romsilva, prin Direcția Silvică Suceava, în dosarele nr. 2.970/1/2018/a1, nr. 3.157/1/2018/a1, nr. 663/1/2019/a4, nr. 2.973/1/2018/a3 și nr. 2.971/1/2018/a3 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă.

5. La apelul nominal se prezintă, pentru părțile Unitatea de Cult Filia Ciomîrtani (Nicani), Unitatea de Cult Parohia Ortodoxă „Sf. Cuvioasă Parascheva” Rădăuți, Unitatea de Cult Parohia Ortodoxă „Mihail și Gavril” Măneuți, Unitatea de Cult „Sf. Ilie” Gălinești — Voitinel și Unitatea de Cult Mănăstirea (Schitul) „Daniel Sihastru”, doamna avocat Simona Oprea, din Baroul București, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

6. Magistratul-asistent referă asupra faptului că la dosarele cauzelor părțile Unitatea de Cult Filia Ciomîrtani (Nicani), Unitatea de Cult Parohia Ortodoxă „Sf. Cuvioasă Parascheva” Rădăuți, Unitatea de Cult Parohia Ortodoxă „Mihail și Gavril” Măneuți, Unitatea de Cult „Sf. Ilie” Gălinești — Voitinel și Unitatea de Cult Mănăstirea (Schitul) „Daniel Sihastru” au depus un punct de vedere în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată.

7. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul părților Unitatea de Cult Filia Ciomîrtani (Nicani), Unitatea de Cult Parohia Ortodoxă „Sf. Cuvioasă Parascheva” Rădăuți, Unitatea de Cult Parohia Ortodoxă „Mihail și Gavril” Măneuți, Unitatea de Cult „Sf. Ilie” Gălinești — Voitinel și Unitatea de Cult Mănăstirea (Schitul) „Daniel Sihastru” și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.143D/2019, nr. 2.214D/2019, nr. 2.694D/2019, nr. 2.695D/2019 și nr. 2.696D/2019 la Dosarul nr. 988D/2019, care este primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului părților prezente, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, menționând în acest sens Decizia nr. 417 din 17 iunie 2021. Arată, în esență, că textul legal criticat este clar și previzibil, întrucât printr-o interpretare logică a dispozițiilor de procedură civilă se poate deduce că în cazul revizuirii indicat de autoarea excepției de neconstituționalitate nu poate fi luată în considerare contradictorialitatea în ceea ce privește considerentele hotărârii judecătorești. În continuare solicită respingerea, ca inadmisibilă, a criticii referitoare la invocarea autorității de lucru judecat în cel de-al doilea dosar și la pronunțarea instanței de judecată asupra acesteia, având în vedere că nu există o reglementare expresă în acest sens.

9. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 417 din 17 iunie 2021. Mai arată că unele critici de neconstituționalitate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, având în vedere că, în realitate, acestea vizează modificarea legii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

10. Prin Încheierile din 3 aprilie 2019, 4 aprilie 2019, 5 iunie 2019 și 3 octombrie 2019, pronunțate în dosarele nr. 662/1/2019/a1, nr. 2.970/1/2018/a1, nr. 3.157/1/2018/a1, nr. 663/1/2019/a4, nr. 2.973/1/2018/a3 și nr. 2.971/1/2018/a3, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă.** Excepția fost ridicată de Regia Națională a Pădurilor Romsilva, prin Direcția Silvică Suceava, în cauze având ca obiect soluționarea unor cereri de revizuire.

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât nu îndeplinesc condițiile de claritate, previzibilitate și predictibilitate necesar a fi îndeplinite de actele normative și impuse din perspectiva principiului securității raporturilor juridice, respectiv a dreptului la un proces echitabil.

12. Art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă este neconstituțional în măsura în care se interpretează că revizuirea pentru contrarietate de hotărâri nu este admisibilă decât dacă se pune problema unei contrarietăți de dispozitive ale respectivelor hotărâri, iar nu și a considerentelor acestora, și exclusiv în ipoteza în care revizuentul nu a invocat autoritatea/puterea lucrului judecat în cadrul celui de-al doilea litigiu/instanța investită să se pronunțe asupra acestor chestiuni a omis să le analizeze.

13. De asemenea, se arată că este neconstituțională interpretarea, în sensul că revizuirea nu este admisibilă, în condițiile în care revizuentul a invocat autoritatea de lucru judecat sub forma excepției procesuale sau ca apărare de fond, în cadrul celui de-al doilea proces, finalizat prin hotărârea judecătorească a cărei revizuire se cere, sau, în ipoteza în care revizuentul a invocat-o, instanța a omis să se pronunțe asupra chestiunii învederate.

14. În susținerea excepției este invocată și jurisprudența Curții Constituționale referitoare la recunoașterea și necesitatea respectării principiului securității raporturilor juridice, respectiv Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012 sau Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018.

15. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă** apreciază, în Dosarul nr. 988D/2019, că neclaritatea normei criticate rezultă din faptul că aceasta nu este suficient coroborată cu dispozițiile art. 430 privind autoritatea de lucru judecat din Codul de procedură civilă, ceea ce a generat dificultăți de interpretare și aplicare. Astfel, pe de o parte, instanțele au considerat că se impune verificarea existenței triplei identități de părți, obiect și cauză în considerente și dispozitiv atât în cauzele în care se invocă efectul negativ al autorității de lucru judecat sub forma excepției procesuale, dar și în cazul în care se invocă efectul pozitiv al autorității de lucru judecat, sub forma valorificării prezumției ca mijloc de probă, iar alte instanțe au considerat că, în ceea ce privește efectul pozitiv, sintagma „inclusiv cele prin care s-a rezolvat o chestiune litigioasă” vizează aspecte decizorii care se opun unei alte judecăți, fără a fi necesară îndeplinirea condiției triplei identități. Or, în condițiile în care textul art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă este neclar și imprecis, prin urmare, lipsit de previzibilitate, acesta poate constitui obiect al controlului de constituționalitate din aceasta perspectivă. În ceea ce privește cea de-a doua teză invocată, aceea a neconstituționalității cerinței ca a doua instanță să nu fi fost sesizată cu existența primei hotărâri și să nu se fi pronunțat ea însăși asupra autorității de lucru judecat, aceasta nu poate face obiectul unui control de constituționalitate, în condițiile în care o astfel de condiție izvorăște chiar din natura juridică a instituției revizuirii, care este o cale extraordinară de atac de retractare, și nu o cale de reformare, pentru a se erija într-un recurs la recurs, în sensul posibilității efectuării unui control judiciar asupra dezlegării date respectivei excepții a autorității de lucru judecat de către cea de-a doua instanță în fața căreia s-a invocat respectiva excepție.

16. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă** apreciază, în dosarele nr. 2.143D/2019, nr. 2.214D/2019, nr. 2.694D/2019, nr. 2.695D/2019 și nr. 2.696D/2019, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât revizuirea este o cale extraordinară de atac promovată pentru a îndrepta erorile de fapt, în scopul restabilirii adevărului în cauză. Dispozițiile legale criticate sunt norme de procedură, iar, în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (2) și ale art. 129 din Constituție, procedura de judecată și exercitarea căilor de atac sunt stabilite numai prin lege. Legiitorul are libertatea de a stabili condițiile în care părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac și modul în care pot fi probate. Instanța supremă mai arată că nu sunt încălcate dispozițiile constituționale ale art. 21 alin. (3) și nici cele ale art. 53, deoarece în cauză judecata se desfășoară în fața unei instanțe independente și imparțiale, cu respectarea drepturilor procesuale ale părților. De asemenea, instanța apreciază că textul legal criticat este formulat cu o precizie suficientă pentru a permite destinatarilor acestuia să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele ce pot rezulta din aplicarea acestuia. Dispoziția legală criticată nu creează confuzie și nu generează grave erori judiciare, de natură să conducă la situații juridice contradictorii.

17. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

18. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

20. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins: „(1) *Revizuirea unei hotărâri pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul poate fi cerută dacă: [...] 8. există hotărâri definitive potrivnice, date de instanțe de același grad sau de grade diferite, care încalcă autoritatea de lucru judecat a primei hotărâri.*”

21. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privind statul de drept, securitatea raporturilor juridice și calitatea legii, ale art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, ale art. 20 — *Tratatelor internaționale privind drepturile omului*, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți* și ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, prin Decizia nr. 417 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1035 din 29 octombrie 2021, a reținut, referitor la imposibilitatea de a utiliza calea de atac a revizuirii în temeiul art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, atunci când nerespectarea autorității de lucru judecat este determinată de contrarietatea considerentelor pe care se bazează hotărârile definitive potrivnice, că art. 461 alin. (1) din Codul de procedură civilă clarifică obiectul asupra căruia poartă orice cale de atac, stabilind că partea din hotărâre împotriva căreia se îndreaptă aceasta este soluția cuprinsă în dispozitivul hotărârii.

23. Așadar, revizuirea, la fel ca orice altă cale de atac, indiferent de caracterul acesteia — ordinară sau extraordinară, de reformare sau de retractare, devolutivă sau nedevolutivă —, se îndreaptă împotriva soluției cuprinse în dispozitivul hotărârii. Chiar dacă, în concepția actuală a Codului de procedură civilă, se bucură de autoritate de lucru judecat atât dispozitivul hotărârii, cât și considerentele pe care acesta se sprijină, după cum prevede art. 430 alin. (2) din Codul de procedură civilă, revizuirea întemeiată pe motivul nesocotirii autorității de lucru judecat nu poate viza decât soluția pronunțată, de vreme ce efectul admiterii cererii de revizuire este, conform art. 513 alin. (4) din Codul de procedură civilă, anularea ultimei hotărâri, în întregul ei, fără analiza eventualei contrarietăți existente între considerentele decisive ale hotărârilor în discuție.

24. Curtea a mai reținut că art. 461 alin. (2) din același cod reglementează și problema considerentelor, în sensul că, potrivit acestuia, calea de atac poate să vizeze anumite considerente ale hotărârii, și anume cele prin care s-au dat dezlegări unor probleme de drept ce nu au legătură cu judecata aceluși proces sau care sunt greșite ori cuprind constatări de fapt ce prejudiciază partea. Într-o asemenea situație, instanța, admitând calea de atac, va înlătura acele considerente și le va înlocui cu propriile considerente, menținând soluția cuprinsă în dispozitivul hotărârii atacate. Această ipoteză este valabilă însă numai în ceea ce privește căile de atac de reformare, întrucât necesită

un control judiciar efectiv al hotărârii, iar nu și în ceea ce privește căile de atac de retractare, așa cum este revizuirea, ceea ce justifică, de altfel, soluția pronunțată de instanță în cazul încuviințării cererii de revizuire pentru cazul hotărârilor potrivnice, constând în anularea celei din urmă hotărâri și, după caz, trimiterea cauzei spre rejudecare.

25. În ceea ce privește considerentele prin care a fost soluționată pe cale incidentală o chestiune litigioasă (așa-numitele considerente decizorii), Curtea a observat că acestea nu pot constitui motiv de revizuire a celei de-a doua hotărâri, ca urmare a faptului că ar contraveni considerentelor decizorii cuprinse într-o altă hotărâre anterioară. Aceasta deoarece o astfel de ipoteză este exclusă de existența unei alte căi procedurale puse la îndemâna părții interesate încă din timpul soluționării celui de-al doilea proces, și anume posibilitatea acesteia de a invoca excepția autorității de lucru judecat cu referire la soluția dată cu privire la aceeași chestiune litigioasă rezolvată pe cale incidentală într-o cauză precedentă. Prin urmare, în condiții de diligență procesuală, se poate preveni apariția unor considerente decizorii contradictorii, astfel încât să nu se mai pună problema unei eventuale revizuirii întemeiate pe un asemenea motiv. Se valorifică astfel efectul pozitiv al lucrului judecat, consacrat de art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia oricare dintre părți poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu, dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă.

26. Sub aspectul susținerii referitoare la admisibilitatea revizuirii hotărârii în situația în care în cauză a fost deja ridicată excepția autorității de lucru judecat, iar instanța s-a pronunțat asupra acesteia, dar a respins-o, Curtea a apreciat că aceasta nu se poate constitui într-o critică de neconstituționalitate, ci reprezintă o problemă de aplicare a legii la cauză.

27. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să conducă la reconsiderarea jurisprudenței Curții, soluția pronunțată prin decizia menționată și considerentele pe care aceasta se sprijină își mențin valabilitatea și în cauza de față.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Regia Națională a Pădurilor Romsilva, prin Direcția Silvică Suceava, în dosarele nr. 662/1/2019/a1, nr. 2.970/1/2018/a1, nr. 3.157/1/2018/a1, nr. 663/1/2019/a4, nr. 2.973/1/2018/a3 și nr. 2.971/1/2018/a3 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 septembrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 506

din 2 noiembrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (2)
din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Lazăr Popescu în Dosarul nr. 676/112/2018/a1.1 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.204D/2019.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 27 octombrie 2022, în prezența apărătorului autorului excepției, domnul avocat Ciprian Marius Zancu, având împuternicire avocațială depusă la dosar, și cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, în temeiul dispozițiilor art. 57 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 2 noiembrie 2022, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 21 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 676/112/2018/a1.1, **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Lazăr Popescu într-o cauză penală aflată în faza camerei preliminare, având ca obiect soluționarea contestației formulate împotriva încheierii prin care au fost respinse cererile și excepțiile inculpaților și s-a dispus începerea judecării.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că textul de lege criticat este neconstituțional, întrucât nu menționează care este actul de inculpare prevăzut de lege și nu face trimitere la vreo altă dispoziție conexasă din Codul de procedură penală. Art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală reglementează „un act de inculpare” (la singular, iar nu la plural), inducând ideea că, în materie penală, există un singur act de inculpare. În aceste condiții, subliniază că legiuitorul nu a avut în niciun caz în vedere mai multe acte de inculpare. Susține că, în lumina prevederilor noului Cod de procedură penală, singurul act de inculpare este ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale, care a devenit cel mai elaborat act de urmărire penală, rechizitoriul fiind doar un act de sesizare a instanței de judecată, conform art. 329 din Codul de procedură penală. În acest act de sesizare a instanței trebuie să fie transpusă întocmai ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale, așa cum reiese din prevederile art. 328 din Codul de procedură penală. Susține astfel că, în toate cazurile, instanța de judecată nu mai judecă un rechizoriu

(identic reglementării procesual penale anterioare), ci doar un act de inculpare, respectiv ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale, iar în rechizoriu nu pot fi reținute, pentru prima dată, aspecte care nu au fost reținute în actul de inculpare. Apreciază că această modificare legislativă este strâns legată de prevederile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât oferă persoanei acuzate dreptul de a se apăra eficient cu privire la acuzația formulată în cursul urmăririi penale, raportat la toate piesele dosarului, la elementele probatorii reținute în acest act de inculpare. Susține că, ulterior punerii în mișcare a acțiunii penale, persoana cercetată dobândește calitatea de inculpat, având drepturi ce trebuie asigurate de către organele de urmărire penală în mod corelativ față de persoana cercetată. Arată că, la data de 1 februarie 2014, a intrat în vigoare noul Cod de procedură penală, care este de imediată aplicare în baza principiului *tempus regit actum*. Or, noua lege procesual penală nu conține o dispoziție expresă care să transforme învinuitul în suspect, în vreme ce vechiul inculpat devine automat noul inculpat „pe noua procedură penală”. Cu referire la această situație solicită să se constate că, în cauza în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate, nu au fost emise ordonanțe/acte procesuale prin care să fie dobândită calitatea procesuală de suspect, respectiv de inculpat, în ordinea lor cronologică, firească. Față de aceste aspecte apreciază că „interpretarea la care apelează procurorul de caz este neconstituțională” pentru că acesta își poate alege forma de emitere a actului de inculpare în temeiul dispozițiilor neclare ale art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală. Arată că în cauza penală în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate au fost întocmite doar ordonanțe de schimbare a încadrării juridice prin care au fost translate calități procesuale, fără o dispoziție expresă în acest sens, aspect care conduce la concluzia că pot exista mai multe acte de inculpare, ca formă și ca fond. Susține astfel că noțiunea de act singular de inculpare este nesocotită din cauza lipsei de precizie a textului de lege criticat.

5. **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori** apreciază că normele procesual penale sunt constituționale. În acest sens, reține că acestea se complinesc cu cele ale art. 309 din Codul de procedură penală, normele procesual penale menționate aflându-se într-o corelație firească. Cât privește argumentele inculpatului, autor al excepției, potrivit cărora procurorul de caz trebuia să procedeze într-o altă manieră la întocmirea actelor procesuale, care i-au conferit calitățile de suspect și inculpat, potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală în vigoare la data emiterii rechizitoriului, apreciază că acestea nu sunt de natură să fundamenteze critica de neconstituționalitate.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

7. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile apărătorului autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

8. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

9. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală, care au următorul conținut: *„Acțiunea penală se pune în mișcare prin actul de inculpare prevăzut de lege.”*

10. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că normele procesuale penale criticate contravin atât prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privind statul român, ale art. 11 alin. (2), potrivit cărora tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 alin. (1) și (3) referitor la accesul liber la justiție și dreptul părților la un proces echitabil, ale art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, ale art. 124 alin. (2) referitor la unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției și ale art. 132 alin. (1) privind statutul procurorilor, cât și dispozițiilor art. 6 paragrafele 1 și 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil.

11. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra unor critici similare celor formulate în prezenta cauză prin Decizia nr. 165 din 9 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din 10 mai 2021, și Decizia nr. 434 din 24 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 23 septembrie 2021, prin care excepția de neconstituționalitate a fost respinsă ca neîntemeiată.

12. Potrivit considerentelor deciziilor menționate anterior, faptul că în cuprinsul dispozițiilor art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală nu se specifică în mod expres care este „actul de inculpare prevăzut de lege” nu este de natură a conferi în sine acestui text un caracter neclar și impredictibil. În acest sens, Curtea a observat că art. 14 face parte din capitolul I — *Acțiunea penală*, cuprins în titlul II — *Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal* din partea generală a Codului de procedură penală. Textul cuprinde norme cu caracter general, dezvoltate în mod corespunzător în partea specială a Codului de procedură penală, la art. 309 — *Punerea în mișcare a acțiunii penale*, care prevede, în alin. (1), că *„acțiunea penală se pune în mișcare de procuror, prin ordonanță, în cursul urmăririi penale, când acesta constată că există probe din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune și că nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute la art. 16 alin. (1)”*.

13. Curtea a reținut, de asemenea, că interpretarea formulată de autorul excepției, potrivit căreia ar exista un singur act de inculpare în legislația penală, respectiv ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale emisă în baza noului Cod de procedură penală, nu este întemeiată, întrucât există dispoziții care prevăd și alte modalități de inculpare, precum art. 360 — *Constatarea infracțiunilor de audiență* din Codul de procedură penală, potrivit căruia *„(1) Dacă în cursul ședinței se săvârșește o faptă prevăzută de legea penală, președintele completului de judecată constată acea faptă și îl identifică pe făptuitor. Încheierea de ședință se trimite procurorului competent. (2) În*

cazul în care procurorul participă la judecată, poate declara că începe urmărirea penală, pune în mișcare acțiunea penală și îl poate reține pe suspect sau pe inculpat”. Faptul că, potrivit noului Cod de procedură penală, nu se mai dă posibilitatea procurorului de a pune în mișcare acțiunea penală și prin rechizitoriu, odată cu sesizarea instanței, ci în mod obligatoriu acesta trebuie să pună în mișcare acțiunea penală în cursul cercetării penale, printr-un act separat, nu este de natură să susțină teza interpretării restrictive a art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală.

14. Curtea a constatat, astfel, că legea penală cuprinde norme exprese și clare referitoare la actele prin care se poate pune în mișcare acțiunea penală, astfel încât nu se poate susține că exprimarea generală din redactarea art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală ar crea dificultăți de înțelegere/interpretare/aplicare. Aceasta, cu atât mai mult cu cât norma în cauză se adresează unei audiențe specializate, și anume autorităților competente să pună în mișcare acțiunea penală, respectiv să aprecieze asupra legalității punerii în mișcare a acțiunii penale.

15. Sub acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Este, în special, cazul profesioniștilor, care sunt obligați să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea profesiei lor, motiv pentru care se așteaptă din partea acestora să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă (Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în *Cauza Cantoni împotriva Franței*, paragraful 35, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în *Cauza Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, și Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în *Cauza Sud Fondi — S.R.L. și alții împotriva Italiei*, paragraful 109). Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre (Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în *Cauza S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în *Cauza Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în *Cauza Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în *Cauza Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93).

16. În aceste condiții, Curtea nu a reținut criticile formulate în raport cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, sub aspectul cerințelor de claritate și predictibilitate a normelor juridice.

17. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate pronunțată prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

18. Cât privește celelalte temeuri constituționale invocate de autor, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale, dreptul la apărare conferă oricărei părți implicate într-un proces, potrivit intereselor sale și indiferent de natura procesului, posibilitatea de a utiliza toate mijloacele prevăzute de lege pentru a invoca în apărarea sa fapte sau împrejurări. Acest drept presupune participarea la ședințele de judecată, folosirea mijloacelor de probă, invocarea excepțiilor prevăzute de legea procesual penală, exercitarea oricăror altor drepturi procesual penale și posibilitatea de a beneficia de serviciile unui apărător. În aceste condiții, Curtea constată că dispozițiile art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală, reglementând cu privire la obiectul și exercitarea acțiunii penale, nu contravin dispozițiilor constituționale privind dreptul la apărare. Curtea constată, totodată, că normele procesual penale ale art. 14 alin. (2) nu aduc atingere nici accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, prevăzute de dispozițiile art. 21 din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu înlătură posibilitatea de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil. De asemenea, în măsura în care normele procesual penale criticate nu operează nicio distincție între subiectele de drept supuse incidenței lor, Curtea reține că susținerea pretinsului caracter discriminatoriu este lipsită de teme și nu poate fi primită.

19. Cât privește elementele vizând aplicarea în timp a dispozițiilor noului și vechiului Cod de procedură penală în cazul concret supus judecării, Curtea constată că acestea excedează controlului de constituționalitate. Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că nu este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele ce țin de aplicarea legii de către organele

judiciare (Decizia nr. 1.402 din 2 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 9 decembrie 2010, Decizia nr. 357 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 9 iunie 2011, Decizia nr. 785 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 3 februarie 2016, paragraful 17, Decizia nr. 145 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 10 iunie 2016, paragraful 19, și Decizia nr. 698 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 6 martie 2017, paragraful 23). Atât interpretarea conținutului normelor juridice, ca fază indispensabilă procesului de aplicare a legii la situația de fapt dedusă judecării, cât și aprecierea legalității activității desfășurate de către organele de urmărire penală sunt de competența instanțelor de judecată, potrivit legii. În cazuri similare, Curtea a reținut că a răspunde criticilor autorilor excepției într-o atare situație ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege (Decizia nr. 598 din 12 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 19 iulie 2012, Decizia nr. 149 din 14 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din 21 iulie 2017, paragraful 14, Decizia nr. 332 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 16 august 2017, paragraful 14, Decizia nr. 421 din 15 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 763 din 26 septembrie 2017, paragraful 13, Decizia nr. 466 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 768 din 27 septembrie 2017, paragraful 16, Decizia nr. 735 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 29 martie 2018, paragraful 18, Decizia nr. 783 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 26 martie 2018, paragraful 16, Decizia nr. 820 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 23 aprilie 2018, paragraful 21, și Decizia nr. 500 din 17 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 19 noiembrie 2018, paragraful 14).

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Lazăr Popescu în Dosarul nr. 676/112/2018/a.1.1 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și constată că dispozițiile art. 14 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 2 noiembrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI
GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIM-MINISTRUL

DECIZIE
privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna
Mihaela-Otilia Aroșoaie a funcției publice vacante din
categoria înalților funcționari publici de secretar general
al Instituției Prefectului — Județul Botoșani

Având în vedere Adresa Ministerului Afacerilor Interne nr. 9.734 din 6 martie 2023, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/1.490 din 6 martie 2023, propunerea formulată de Instituția Prefectului — Județul Botoșani prin Adresa nr. 2.670 din 21 februarie 2023, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 10.159/2023,

în temeiul art. 29, art. 265 alin. (11), art. 389 lit. c¹), art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Mihaela-Otilia Aroșoaie, șef serviciu la Serviciul juridic, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Instituției Prefectului — Județul Botoșani pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Marian Neacșu

București, 8 martie 2023.
Nr. 59.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

